

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิ
คณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
Variables Effecting on The Behavior of Social Network
of High School Students in Saint Gabriel's Foundation
in Bangkok Metropolitan Area and Its Vicinity

พรานภา เวียงคำ¹ บุญจันทร์ สีสันต์² และปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์³
Prawnapha Veangkum¹, Boonchan Seesan² and Pariyaporn Tungkunanan³
¹นักศึกษาลัทธิสุตร วท.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์) สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
²อาจารย์ ³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
kapong0721@hotmail.com, seesan_bj@hotmail.com, and pariya2511@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และ 2) เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 373 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า

1) นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านการสื่อสาร ด้านความบันเทิง และด้านการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2) ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล คือ ตัวแปรด้านสื่อ(X3) ด้านเพื่อน(X2) และด้านครอบครัว(X1) โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัว สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ร้อยละ 45.70 โดยสามารถเขียนสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{สมการคะแนนดิบ} \quad \hat{Y} &= .919 + .356(X3) + .262(X2) + .132(X1) \\ \text{สมการคะแนนมาตรฐาน} \quad \hat{Z} &= .394Z_{x3} + .287Z_{x2} + .128Z_{x1}\end{aligned}$$

คำสำคัญ: เครือข่ายสังคมออนไลน์ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย

Abstract

The purposes of this research were to 1) study social network usage behavior of high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity 2) study variables effecting on the usage behavior of social network of high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity. The subjects were comprised of 373 senior high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity. The rating scale questionnaires were used as mean of data collection and the reliability of the questionnaire was 0.95. Then data were analyzed by statistics of mean, standard deviation, simple correlation and enter multiple regression analysis. The result were as followed:

1) The social network usage behavior of high school students in Saint Gabriel's foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity was at high level in overall.

2) There were 3 variables that significant predicted the behavior of social network of high school students in Saint Gabriel's Foundation in Bangkok metropolitan area and its vicinity. Those variables were Media(X3), Friends(X2) and Family(X1). All 3 variables could predict the social network usage behavior of high school students at 45.70 percent and the prediction equation of raw scores and standard scores as follows :

The predictive equation of raw scores was $\hat{Y} = .919 + .356(X3) + .262(X2) + .132(X1)$

The predictive equation of standard scores was $\hat{Z} = .394Z_{x3} + .287Z_{x2} + .128Z_{x1}$

Keywords : social network; the behavior of social networks; high school student;
school in Saint Gabriel's foundation

1. บทนำ

อินเทอร์เน็ตเป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ทางการสื่อสารสมัยใหม่ซึ่งประกอบด้วยเครือข่ายของคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าด้วยกัน เป็นเครือข่ายที่กว้างขวางที่สุดในปัจจุบัน เนื่องจากมีผู้นิยมใช้อินเทอร์เน็ตจากทั่วโลกมากที่สุด จากการที่เทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างต่อบุคคลและสังคม เช่น วิธีการสื่อสาร วิธีการสืบค้นหาข้อมูลรูปแบบของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คน นอกจากนี้การพัฒนาเว็บไซต์จากยุคแรกคือเว็บ1.0 มีลักษณะเป็นเว็บเพจธรรมดาเป็นการนำเสนอข้อมูลทางเดียว โดยการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในรูปแบบเอกสาร เมื่อเข้ายุคที่ 2 หรือยุคเว็บ 2.0 ซึ่งเป็นยุคที่มีศักยภาพมากขึ้น มีการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งผู้ใช้งานสามารถสร้างเนื้อหาเพื่อแลกเปลี่ยนและการกระจายข้อมูลข่าวสารให้แบ่งปันถึงกันได้ทั้งในระดับบุคคลที่มีความสนใจร่วมกัน ยุคเว็บ 2.0 ยังเป็นยุคของการสื่อสารแบบสองทางคือสามารถสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้งานในกลุ่มต่างๆ จนกลายเป็นเครือข่ายทางสังคมจากจุดกำเนิดของเว็บ 2.0 ซึ่งกำลังพัฒนาเข้าไปสู่ยุคต่อไป คือยุคเว็บ 3.0 หรือ Semantic Web เป็นการทำให้เกิดกระแสมความนิยมของ

“เครือข่ายสังคม” มีการพัฒนาและเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานได้สมัครเข้าไปมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์เชิงสังคมมากขึ้น [1]

เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นรูปแบบของเว็บไซต์ ในการสร้างเครือข่ายสังคม สำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ต โดยการเขียนและอธิบายความสนใจรวมถึงกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ทำ และเชื่อมโยงกับความสนใจและกิจกรรมของผู้อื่น ในบริการเครือข่ายสังคมออนไลน์มักจะประกอบไปด้วยการแชท ส่งข้อความ ส่งอีเมล วิดีโอ เพลง อัปโหลดรูป บล็อก เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเหมือนบริการพื้นฐานเว็บไซต์ของตัวเอง และสามารถอนุญาตผู้อื่นที่ใช้บริการเครือข่ายเดียวกันเข้ามาร่วมแบ่งปันประสบการณ์ ซึ่งสามารถสร้างความสัมพันธ์ในการติดต่อสื่อสารได้อย่างหลากหลาย เช่น ระหว่างเพื่อน เพื่อนเก่า เพื่อนของเพื่อน หรือแม้กระทั่งกับบุคคลที่ไม่รู้จักมาก่อนก็สามารถทำความรู้จักผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้

ดังนั้นจากการที่บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์กำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยและทั่วโลก และในปัจจุบันวิวัฒนาการด้านเทคโนโลยีก็สามารถทำให้เราเข้าถึงสื่ออินเทอร์เน็ตได้มากขึ้นทุกที่ทุกเวลารวมไปถึงข้อมูลต่าง ๆ จากงานวิจัยและผลสำรวจที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของวัยรุ่น ดังที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและกล่าวไว้ข้างต้นทำให้ผู้วิจัยซึ่ง

เป็นครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ ในโรงเรียนอัสสัมชัญสมุทรปราการ ซึ่งเป็นโรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เป็นสถานศึกษาที่มีนักเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่เป็นวัยที่เริ่มเข้าสู่วัยรุ่นและเป็นวัยที่มีการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างแพร่หลาย ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาถึงตัวแปรที่เป็นสาเหตุและส่งผลให้เกิดพฤติกรรมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อนำผลการศึกษานี้ไปเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการควบคุมดูแลพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนและเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการนำเครือข่ายสังคมออนไลน์มาใช้ในการสื่อสารภายในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

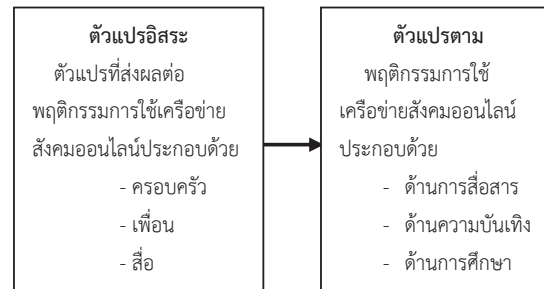
1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

3. สมมุติฐานการวิจัย

ตัวแปรด้านครอบครัว เพื่อน และสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

4. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยของคมกริช ทัทภิกษา [2] ประสบสุข ปราชญากุล [3] อัจฉริสา ชุมมานนท์ [4] รัชฎาภรณ์ รังสีประเสริฐ [5] ปราณี จ้อยรอด [6] วรพรรณ บุญเดช [7] สมคิด เลิศพิริยะประเสริฐ [8] มณีวัลย์ เอมะอมร [9] ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์ [10] กรองทอง เกิดนาค [11] ภาชีตา ตันธนวิกรัย [12] สุพรรณนา เอี่ยมสะอาด [13] ชนาภิตดี ราชพิบูลย์ [14] ศรีณยา หวังเจริญตระกูล [15] และอรุณรัตน์ ศรีชูศิลป์ [16] เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2556 จำนวน 5,428 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามแนวคิดของ Yamane [17] และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ ครอบครัว เพื่อน และสื่อ

ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ประกอบด้วย ด้านการสื่อสาร ด้านความบันเทิง ด้านการศึกษา

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ประกอบด้วย เพศ ระดับชั้นเรียน แผนการเรียน สถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check-list) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ

โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปีการศึกษา 2556 จำนวน 373 คน ระหว่างวันที่ 2-23 พฤศจิกายน 2556 โดยผู้วิจัยนำไปส่งด้วยตนเองพร้อมกับแจ้งการส่งคืน และผู้วิจัยเป็นผู้ไปรับคืนด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 373 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยแสดงค่าความถี่ (frequency) และร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง พฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการหาค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย (Simple Correlation) และทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยหาคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis)

9. ผลการวิจัย

9.1 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ จำแนกรายด้าน

พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	นักเรียน n=373		ระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
	(\bar{X})	(S)	
1. ด้านการสื่อสาร	3.56	.69	มาก
2. ด้านความบันเทิง	3.84	.57	มาก
3. ด้านการศึกษา	3.63	.71	มาก
รวม	3.68	.56	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีระดับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, $s = .56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน 9.2 ผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยวิเคราะห์จากค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor : VIF

ตัวแปร	พฤติกรรม	Tolerance	VIF
ด้านครอบครัว (X1)	.372**	.841	1.189
ด้านเพื่อน (X2)	.572**	.608	1.644
ด้านสื่อ (X3)	.621**	.576	1.735

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านสื่อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์สูงสุดคือ ด้านสื่อ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .621 ด้านเพื่อน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .572 และด้านครอบครัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .372

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว โดยการตรวจสอบด้วยค่า Tolerance และ Variance Inflation Factor: VIF ผลการวิเคราะห์พบว่าตัวแปรทั้งหมดมีค่า Tolerance ระหว่าง .576 ถึง .841 ซึ่งมี

ค่ามากกว่าศูนย์ (ถ้าค่า Tolerance มีค่าใกล้ศูนย์ แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมาก) ค่า VIF ระหว่าง 1.189 ถึง 1.735 (ถ้าค่า VIF มีค่ามากกว่า 10 จึงจะพิจารณาว่าเกิดปัญหา multicollinearity) ซึ่งจะเห็นว่าค่าไม่สูงมากนัก จึงไม่น่าเกิดปัญหา multicollinearity กล่าวคือตัวแปรต้นแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันน้อย

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
สมการถดถอย	3	54.010	18.003	103.363**	.000
ความคลาดเคลื่อน	369	64.271	.174		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวแปรที่ตีค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงว่าตัวแปรด้านครอบครัว (X1) ตัวแปรด้านเพื่อน (X2) และตัวแปรด้านสื่อ (X3) สามารถพยากรณ์ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลได้

ตารางที่ 4 แสดงผลตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์	B (Raw Score)	Standard Error of b	Beta (Standard Score)	t
ด้านสื่อ(X3)	.356	.046	.394	7.793**
ด้านเพื่อน(X2)	.262	.045	.287	5.832**
ด้านครอบครัว (X1)	.132	.043	.128	3.069**
ค่าคงที่ (b)	.919	.181		5.066**
R = .676 Standard Error of the Estimate = .4173				
R square = .457				

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า จากตัวแปรทั้ง 3 ตัว คือ ตัวแปรด้านครอบครัว ด้านเพื่อน และด้านสื่อ ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยสามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เมื่อพิจารณานำหนักการพยากรณ์ใน

ภาพรวมพบว่า ตัวแปรด้านครอบครัว ตัวแปรด้านเพื่อน และตัวแปรด้านสื่อ สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนได้ร้อยละ 45.70 และตัวแปรที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้เป็นอันดับแรกคือ ด้านสื่อ (X3) อันดับสองคือด้านเพื่อน (X2) และอันดับสาม คือ ด้านครอบครัว(X1) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

1. สมการคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .919 + .356(X3) + .262(X2) + .132(X1)$$

2. สมการคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .394Z_{X3} + .287Z_{X2} + .128Z_{X1}$$

10. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่องตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เมื่อพิจารณาผลเป็นรายด้าน และรายข้อสามารถอภิปรายเป็นประเด็นสำคัญดังนี้

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยนักเรียนมีพฤติกรรมการใช้งานเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความบันเทิงมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการศึกษา และด้านการสื่อสารตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศและอินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างต่อบุคคลและสังคมโดยเฉพะวิถีการดำเนินชีวิตของนักเรียนวัยรุ่น โดยเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ช่วยเรื่องการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น บุคคลสามารถสื่อสารแลกเปลี่ยนกันได้ในวงกว้างหลายรูปแบบ เช่น ข้อความ รูปภาพ วิดีโอ สามารถสื่อสารกับคนที่มีความชื่นชอบหรือสนใจในเรื่องเดียวกัน และยังรวมตัวกันทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ และด้วยความที่เครือข่ายสังคมออนไลน์เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้รวดเร็ว ด้วยเหตุนี้จึงมีการนำมาใช้ประโยชน์ในกิจกรรมหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความบันเทิง ด้านการศึกษา และด้านการสื่อสาร สอดคล้องกับข้อมูลของคมกริช ทัทพิพา [2] ซึ่งได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งสรุปได้ว่า พฤติกรรมก่อนการใช้อินเทอร์เน็ต เหตุผลของการใช้อินเทอร์เน็ตมากที่สุดคือ ความบันเทิงและประโยชน์ต่อการเรียน พฤติกรรม

หลังการใช้อินเทอร์เน็ต นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินและได้รับความรู้รวมทั้งมีเพื่อนใหม่มากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของปณิศา วรณพิรุณ และวีระ สุภะ [18] ที่ได้กล่าวว่า พฤติกรรมการใช้สังคมออนไลน์คือการที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต กระบวนการทำงานและการเรียนของมนุษย์ในปัจจุบัน รวมถึงงานวิจัยของ วิภาณี จันทรงษ์ [19] ซึ่งได้ศึกษาค้นคว้าวิจัยพบว่า นักเรียนมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการด้านการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการค้นคว้าข้อมูล ด้านความบันเทิง ด้านการพิมพ์งาน และด้านสังคมออนไลน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ มณีวัลย์ เอมะอมร [9] ซึ่งได้ศึกษาเรื่องอินเทอร์เน็ต การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ใช้ที่เป็นคนไทย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้เพื่อรับข้อมูลข่าวสารใหม่ๆ และใช้เพื่อความบันเทิง รองลงมาคือเพื่อศึกษาและวิจัย

2. ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้แก่ ตัวแปรด้านสื่อ (X_3) ตัวแปรด้านเพื่อน (X_2) และตัวแปรด้านครอบครัว (X_1) ตามลำดับ โดยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

2.1 ตัวแปรด้านสื่อ (X_3) เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อนักเรียนมากที่สุด เนื่องจากนักเรียนมีการรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อ อยู่เป็นประจำและอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อประเภทต่าง ๆ ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นสื่อออนไลน์ สื่อวิทยุ สื่อโทรทัศน์ หรือสื่อสิ่งพิมพ์ และนักเรียนยังมีความคิดเห็นว่าการใช้สื่อต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน และจากการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ก็มีผลต่อการตัดสินใจใช้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียน สอดคล้องกับ ศิริกาญจน์ ยัมประยัติ [20] ที่ได้กล่าวว่า สื่อมีอิทธิพลอย่างมากในการสร้าง หรือการเปลี่ยนแปลงทางด้านทัศนคติ และค่านิยมต่าง ๆ ของมวลชน มีผลต่อพฤติกรรมของประชาชน ประชาชนมักชอบมีพฤติกรรมเลียนแบบพฤติกรรมที่ปรากฏในสื่อมวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กหรือเยาวชนวัยรุ่น ซึ่งปรากฏเสมอว่ามักจะประทับใจคลั่งใคล้ในพฤติกรรมต่าง ๆ ของดาราโทรทัศน์ ดาราภาพยนตร์ และพยายามลอกเลียนแบบหรือทำตามอย่าง เชื่อกันว่าสื่อมวลชนสามารถทำหน้าที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม (socialization) อันหมายความว่า วัยรุ่นสามารถที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่สื่อมวลชนนำเสนอและผลการเรียนรู้ นั้น จะปรากฏออกมาเป็นบุคลิกภาพของเขาและ รัชฎาภรณ์ รังสีประเสริฐ [5] ที่ได้ศึกษาว่า ทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อ

พฤติกรรมการเล่นเว็บประเภท Social Network Hi5 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า ตัวแปรที่สำคัญอีกด้านหนึ่งคือสื่อ สื่อว่ามีอิทธิพลต่อนักเรียนวัยรุ่น ด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิด ทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมการแสดงออกในด้านต่าง ๆ

2.2 ตัวแปรด้านเพื่อน (X_2) เพื่อนถือเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ของนักเรียน โดยก่อให้เกิดการคล้อยตาม และการยอมรับค่านิยม ความเชื่อ และความสนใจ นักเรียนวัยรุ่นจะมีความเชื่อใจและไว้วางใจเพื่อน เมื่อเพื่อนมีปัญหา นักเรียนพร้อมที่จะคอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาตลอดเวลาและนักเรียนมักจะมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ บนเครือข่ายสังคมออนไลน์กับกลุ่มเพื่อนอย่างสม่ำเสมอและเมื่อมีเวลาว่างนักเรียนจะทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อน เช่น ท่องเที่ยว ดิวงหนังสือ ชมภาพยนตร์ ฟังเพลง สอดคล้องกับ ประสพสุข ปราชาญาณกุล [3] ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า บทบาทของเพื่อนก็มีความสำคัญอย่างมากต่อนักเรียนวัยรุ่น และรัชฎาภรณ์ รังสีประเสริฐ [5] ที่ได้ศึกษาว่า ทัศนคติและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นเว็บประเภท Social Network Hi5 ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต พบว่า ปัจจัยด้านจิตวิทยา ทางด้านความต้องการทางสังคมในการเล่นเว็บประเภท Social Network Hi5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เล่นต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่เพื่อนฝูงอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับปรางณี จ้อยรอด [6] ที่ได้ศึกษาว่า ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรปัจจัยภายในได้แก่ การคิดอย่างมีเหตุผล ความรับผิดชอบต่องาน สังคม ตัวแปรปัจจัยภายนอกได้แก่ การได้รับตัวแบบจากเพื่อน การได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครู และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากสื่อ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณ ได้ร้อยละ 39

2.3 ตัวแปรด้านครอบครัว (X_1) ครอบครัวมีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น พ่อแม่ผู้ปกครองมีอิทธิพลอย่างมากต่อการปรับตัวทางสังคม ถ้านักเรียนมีพ่อแม่ผู้ปกครองที่เป็นตัวอย่างที่ดี นักเรียนก็จะมีพฤติกรรม มีการปฏิบัติตนและการแสดงออกที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับอัจฉริสา ชุมมานนท์ [4] ที่ได้กล่าวว่า บทบาทของบุคคลใกล้ชิดส่งผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่น ได้แก่ บทบาทของครอบครัวหรือญาติ ส่งผลต่อพฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่น และ วรพรรณ บุญเดช [7] ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียน

ช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต1 พบว่า การสนับสนุนทางสังคม ส่งผลทางบวกกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 เนื่องจากการสนับสนุนทางสังคมเป็นการที่บุคคลได้รับการช่วยเหลือสนับสนุนจากครอบครัว ญาติพี่น้อง ซึ่งสอดคล้องกับประสพสุข ปราษฎกุล [3] ที่ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาสังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย พบว่า การที่ได้รับการดูแลและให้ความรู้จากผู้ปกครองที่แตกต่างกันส่งผลต่อความแตกต่างกันของพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

11. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

11.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า

1. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ด้านความบันเทิงมากที่สุด จึงแนะนำให้สถานศึกษาในเครือมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย นำเครือข่ายสังคมออนไลน์มาประยุกต์ใช้และบูรณาการสื่อด้านความบันเทิงนี้ร่วมกับการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการเรียนและเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

2. ตัวแปรด้านสื่อ เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนมากที่สุด ดังนั้น นักเรียนควรมีความรู้และวิจารณญาณที่ดีในการรับสื่อประเภทต่าง ๆ ซึ่ง พ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูควรให้คำแนะนำ เห็นความสำคัญ และชี้แนะให้นักเรียนตระหนัก เห็นถึงประโยชน์และโทษหากนักเรียนเลือกรับสื่อที่ไม่เหมาะสม รองลงมาคือด้านเพื่อน เพื่อนเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนเพราะนักเรียนวัยนี้มีความต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน มีความรักและเชื่อใจเพื่อนเป็นอย่างมาก สถานศึกษาควรให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกคบเพื่อน พ่อแม่ ผู้ปกครองควรทำความรู้จักกับกลุ่มเพื่อนของลูก เพื่อช่วยให้คำแนะนำหากพบว่าลูกคบเพื่อนที่อาจจะชักนำกันไปทางที่ไม่ดี และยังเป็น การป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นมาในอนาคต ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์น้อย

ที่สุดคือครอบครัว ดังนั้นครอบครัวควรเข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อที่จะได้รับทราบถึงพฤติกรรมและกิจกรรมที่นักเรียนมีส่วนร่วมในเครือข่ายสังคมออนไลน์

11.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการบูรณาการสื่อด้านความบันเทิงกับการจัดการเรียนการสอน
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้เท่าทันสื่อในยุคปัจจุบันของนักเรียนมัธยมศึกษา
3. ควรศึกษาอิทธิพลของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- [1] กุลภัทสร ธรรมชาติ. 2553. การใช้ Web 3.0 เพื่อพัฒนาเว็บไซต์. กรุงเทพฯ: สำนักคอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- [2] คมกริช ทักกีฬา. 2540. พฤติกรรมการใช้ อินเทอร์เน็ตของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายใน โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อโรงเรียนไทย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาโสตทัศนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] ประสพสุข ปราษฎกุล. 2545. ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดมูลนิธิคณะเซนต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [4] อัจฉริสา ชูมานนท์. 2548. ปัจจัยที่ส่งผลต่อ พฤติกรรมการเล่นเกมออนไลน์ของวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยี สื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [5] รัชฎาภรณ์ รังสีประเสริฐ. 2552. ทศนคติและปัจจัย ที่มีผลต่อพฤติกรรมการเล่นเว็บประเภท SOCIAL NETWORK HIS ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [6] ปราณี จ้อยรอด. 2553. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรับสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างมีวิจารณญาณของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารพฤติกรรมศาสตร์, 16(1), น. 71-81.

- [7] วรพรรณ บุญเดช. 2555. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. วารสารวิจัยทางการศึกษา, 6(2), น. 73-82.
- [8] สมคิด เลิศไพฑูริยประเสริฐ. 2540. การศึกษาความคิดเห็นเรื่องปัจจัยด้านโครงสร้างสังคมและทัศนคติของคนไทยที่สัมพันธ์กับพัฒนาการของอินเทอร์เน็ต. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [9] มณีนวลย์ เอเมอมร. 2544. อินเทอร์เน็ต: การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจของผู้ใช้ที่เป็นคนไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขา นิเทศศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต.
- [10] ศิริประภา ศรีสุริยจันทร์. 2545. ลักษณะและพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตของนิสิตและอาจารย์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [11] กรองทอง เกิดนาค. 2551. พฤติกรรมการใช้บริการเว็บไซต์ชุมชนออนไลน์ www.hi5.com. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตรมหาบัณฑิต(การบริหารสื่อสารมวลชน) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [12] ภาษิตา ตันธนวิกรัย. 2551. ทัศนคติและพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อเว็บไซต์เครือข่ายสังคม. โครงการศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [13] สุพรรณนา เอี่ยมสะอาด. 2552. พฤติกรรมและความต้องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [14] ชนาภิตี ราชนิพนธ์. 2553. การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์และผลกระทบต่อนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขต กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [15] ศรัณยา หวังเจริญตระกูล. 2553. พฤติกรรมในการใช้แรงจูงใจ และการรับรู้ปัญหาจากการใช้เว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาสถาปัตยกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาวารสารสนเทศ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [16] อรุณรัตน์ ศรีชูศิลป์ และ อนุรุธ สติมัน. 2555. พฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [17] พรณิ สักกวิวัฒน์. 2554. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [18] ปณิดา วรรณพิณ และ วีระ สุภา. 2555. รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อสังคมออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ด้วยโครงงานนิเทศศาสตร์สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา. ค้นเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2556, จาก http://support.thaicyberu.go.th/stream/vod.php?lang=th&event=nec2013_6
- [19] วิภาณี จันทรังษี. 2556. การใช้คอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคโนโลยีสันตพล จังหวัดอุดรธานี. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 12(2), น. 10-18.
- [20] ศิริกาญจน์ ยิ้มประยัติ. 2548. อิทธิพลของสื่อต่อวัยรุ่น. วารสารวิชาการคณะวิทยาการจัดการ, 1(1), น. 87-93.